

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-866/22-H

Název	Mateřská škola Láň, Rychnov nad Kněžnou, Českých bratří 1387
Sídlo	Českých bratří 1387, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
E-mail	reditelka@skolkalan.cz
IČO	70188513
Identifikátor	668000198
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. et. Bc. Renata Horká
Zřizovatel	Město Rychnov nad Kněžnou
Místo inspekční činnosti	Českých bratří 1387, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
Termín inspekční činnosti	20. – 22. 9., 6. a 7. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola Láň, Rychnov nad Kněžnou, Českých bratří 1387 (dále škola, MŠ) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Předškolní vzdělávání probíhá v pěti třídách, v době inspekční činnosti bylo v MŠ zapsáno k celodenní docházce 100 dětí. Z celkového počtu jich bylo 36 v posledním roce před vstupem do základní školy, z toho sedm s odkladem školní docházky. V MŠ se dále vzdělávalo devět dětí mladších tří let a čtyři s odlišným mateřským jazykem. Ve třídách bylo integrováno 15 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává vedoucí funkci od roku 2018, kompetence související s vedením MŠ si ponechala v plném rozsahu. Stanovila strategii rozvoje školy, kde v jednotlivých oblastech formulovala své záměry. Ty však nevychází z důkladné analýzy stávajících podmínek, zároveň chybí kroky vedoucí k dosažení stanovených cílů. Ředitelka školy nedostatečně reaguje na aktuální změny v rámci chodu školy, nepromítá je pravidelně do svých plánů. Ke stanovení priorit a přijetí případných opatření rovněž nevyužívá podklady k hodnocení výsledků vzdělávání, které získává od vyučujících z jednotlivých tříd. Strategické záměry rozvoje MŠ jsou dostupné zákonným zástupcům na webových stránkách i v prostorách školy. Ředitelka školy však cíleně neusiluje o získání zpětné vazby od rodičů, pouze operativně reaguje na jejich dílčí podněty. Její nedostatečně konstruktivní komunikace vedla k vyjádření nespokojenosti zákonných zástupců, které adresovali zřizovateli školy.

Ředitelce školy se podařilo zvýšit úroveň materiálně-technických podmínek školy. Pro jejich obnovu využívá zejména prostředky od zřizovatele, úplatu za předškolní vzdělávání a dary od sponzorů. V jejich získávání je ředitelka školy aktivní. Touto cestou se jí podařilo zafinancovat interaktivní techniku s dětskými výukovými programy do všech tříd MŠ. Účelně uspořádané třídy vyhovují různým skupinovým a individuálním činnostem dětí. Škola dětem nabízí dostatečné množství výtvarného i pracovního materiálu, knih i pomůcek k rozvoji jednotlivých gramotností. Kvalitně vybavená centra aktivit umožňují dětem seznámení se zákonitostmi přírody, vytváří prostor pro tvořivost, realizaci pohybových a relaxačních aktivit i příležitost pro vlastní učení.

Personální podmínky v MŠ nejsou zcela optimální. Od minulé inspekční činnosti došlo k většinové obměně pedagogického sboru, jenom ve školním roce 2022/2023 nastoupilo 40 % nových vyučujících. Ředitelce školy se pedagogický sbor stále nedaří stabilizovat, přestože přijala řadu účelných opatření. Zajistila proškolení zaměstnanců, kde si společně vymezili hodnoty a pravidla chování, zavedla pravidelné řízené rozhovory se zaměstnanci školy. Zvýšenou pozornost zároveň věnuje uvádění začínajících učitelů do jejich pedagogické praxe. Zapojením do projektu „Začínající učitel v adaptačním prostředí“ vede pedagogy ke zvyšování jejich profesních kompetencí. Společná setkávání s přiděleným mentorem však nebyla pro začínající učitelky zcela přínosná, neboť jim nebyla poskytována dostatečná doporučení pro jejich další práci. Pravidelnou a efektivní hospitační činností získává ředitelka školy přehled o úrovni pedagogického procesu. Podnětné jsou vzájemné hospitace vyučujících i získávání zkušeností z návštěv v partnerských mateřských školách.

Ředitelka školy vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Profesní rozvoj učitelek zohledňuje nejen potřeby školy, ale i profilaci vyučujících. Ne vždy se ale pedagogům daří získané poznatky uplatnit v praxi. Vlastní profesní růst ředitelka školy zaměřuje převážně na osvojení manažerských dovedností. Získané znalosti se jí však zatím

nepodařily plně uplatnit při řízení školy. Četná jednání pedagogické rady se převážně zaměřují na organizaci chodu školy, nedostatečně se věnují problematice vzdělávání, včetně edukace dětí se SVP, vyučující zde nesdílejí zkušenosti z absolvovaných kurzů. Méně efektivní je i její realizovaná kontrolní činnost, jež neodhalila nedostatky v oblasti využívání finančních prostředků státního rozpočtu.

Jídla připravována ve školní jídelně jsou vybírána s ohledem na zajištění energetické hodnoty stravy, která je nezbytná pro zdravý růst a vývoj dětí. Děti jsou tak vyučujícími přirozeně motivovány ke konzumaci nových druhů potravin, mají možnost výběru z denní nabídky ovoce a zeleniny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Učitelky při plánování vzdělávacích činností účelně využívaly Gardnerovu teorii mnohočetných inteligencí, jednotně pracovaly s dílčími cíli a klíčovými kompetencemi. Ne vždy se jim ale dařilo uplatňovat různorodé vzdělávací postupy a cíleně zohledňovat individuální potřeby jednotlivých dětí.

V průběhu sledovaných vzdělávacích bloků byla v jednotlivých třídách rozdílná šíře a pestrost nabízených činností. Část učitelek dětem připravila kvalitní nabídku aktivit, efektivně rozvíjela jemnou motoriku, tvořivost a fantazii dětí. Děti si procvičovaly předmatematické znalosti a dovednosti v oblasti základních početních operací, přiřazování či tvoření skupin předmětů, vyučující využívaly při vzdělávání nápadité a originální pomůcky vlastní výroby. Učitelky cíleně podporovaly předčtenářské dovednosti dětí, zařazovaly sluchovou analýzu a zrakovou perцепci s využitím knih a písmen. Při práci v centrech aktivit rozvíjely přírodovědnou gramotnost dětí, vytvářely zajímavé příležitosti pro zkoumání a objevování. Každodenně zařazovaly činnosti s digitálními a technickými pomůckami, přičemž vhodně volily obtížnost i rozsah zvolených úkolů. Učitelky tyto aktivity organizovaly zpravidla individuálně, v malé míře cíleně využívaly práci dětí ve dvojicích nebo v méně početných skupinách se záměrem rozvíjet jejich kooperativní dovednosti. Řízené, vhodně motivované aktivity, probíhaly ve všech třídách frontálním způsobem. Zvolené činnosti vyučující nediferencovaly s ohledem na pracovní tempo, věk ani individuální možnosti jednotlivců, proto byl zájem dětí o ně rozdílný a využití postupy nebyly dostatečně účinné. Ne vždy se učitelkám dařilo děti podporovat v rozhodování o vlastních činnostech. V rámci efektivního hodnocení dětí některé vyučující uplatňovaly formu konkrétní zpětné vazby a vedly děti k sebehodnocení, nevyužívaly však formativní hodnocení ani vzájemné vrstevnické hodnocení.

Společné vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření bylo příznivě ovlivněno součinností všech pracovníků školy, projevovalo se respektem k rozdílným zdravotním potřebám dětí a zpravidla laskavým, citlivým přístupem ke každému z nich. Vzdělávání rozvíjelo sociální dovednosti dětí, vzájemnou toleranci a ohleduplnost k druhým. Dětem se SVP v některých třídách učitelky připravovaly vhodně zvolenou nabídku činností a poskytovaly jim cílenou individuální podporu. Rozdílná byla úroveň spolupráce s asistentkami pedagoga, volba a koordinace uplatňovaných vzdělávacích postupů. Kvalitní a přínosná byla v rámci vzdělávání dětí spolupráce s osobní a školní asistentkou. Vyučující pravidelně poskytovaly dětem v souladu s podpůrnými opatřeními cílenou speciálně pedagogickou péči, které se děti aktivně účastnily. Kromě dětí se SVP byly při vzdělávání přítomny děti s odkladem povinné školní docházky a děti s odlišným mateřským jazykem. Přestože bylo vzdělávání ve všech třídách dostatečně personálně zabezpečeno, učitelky jen výjimečně cíleně reagovaly na odlišné vzdělávací potřeby těchto dětí vhodně zaměřenou nabídkou. Vzdělávání dětí mladších tří let naopak provázela úzká součinnost všech

pedagogických pracovníků, což dětem napomáhalo zvládat sebeobsluhu, náročnější organizační situace, komunikaci ve skupině dětí i odloučení od rodičů.

Učitelky do vzdělávání pravidelně zařazovaly pohybové aktivity, rozvíjely koordinaci pohybů i obratnost dětí. Jejich součástí byly hudební, taneční a pohybové hry i skupinová logopedická cvičení, výjimečně zdravotně preventivní aktivity. Pobyt dětí venku vyučující každodenně realizovaly v dostatečném rozsahu, kladly důraz na tematickou návaznost činností. Vycházkami do okolí MŠ, specifickými aktivitami jako je lyžování, bruslení a plavání i zapojením do celorepublikových tělovýchovných projektů škola podporuje fyzickou zdatnost dětí. Během stravování vyučující dostatečně rozvíjely kulturní a společenské dovednosti a návyky dětí.

Škola nabízí řadu rozšiřujících aktivit (pěvecký sbor, výuka anglického jazyka, keramika, aj.), které navazují na školní vzdělávací program a podporují rozvoj osobnosti dětí. Vzdělávání dětí škola také účelně obohacuje o aktivity, jež pořádá se svými partnery.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky v jednotlivých třídách sledují průběžné výsledky vzdělávání, nedaří se jim ale efektivně vyhodnocovat účinnost vzdělávacích postupů směrem k individuálním potřebám jednotlivých dětí. Dvakrát ročně naopak kvalitně hodnotí celkové výsledky vzdělávání podle jednotně stanovených kritérií. Ze svých zjištění vyvozují jasné záměry pro další období, které ředitelce školy předávají k souhrnnému vyhodnocení a přijetí potřebných opatření. Škola má nastaven jednotný způsob zjišťování individuálních výsledků vzdělávání, tato pravidla ale všechny učitelky plně nerespektují. Své poznatky evidují v diagnostických záznamech a zpravidla je doplňují výběrovým portfoliem prací dětí. Zjištěné informace však v malé míře využívají při plánování cílené vzdělávací nabídky jednotlivých dětí. Nejednotnost v uplatňovaných postupech byla v době inspekční činnosti patrná také v rámci sledování pokroků a poskytování podpory dětem s odkladem povinné školní docházky a odlišným mateřským jazykem. Škole se naopak daří identifikovat děti se SVP, s jejichž vzděláváním má dlouholeté zkušenosti. Intenzivní a účinná spolupráce se školským poradenským zařízením přispívá k odhalování příčin neúspěchu jednotlivých dětí a nastavení vhodných podpůrných opatření. Učitelky dětem na základě doporučení školského poradenského zařízení zpracovávají individuální vzdělávací plány a jejich vzdělávání účelně doplňovaly intervencí v rámci předmětu speciálně pedagogické péče. Škola v rámci minimalizace řečových vad dětí spolupracuje s klinickou logopedkou, která každoročně provádí depistáž a následně zařazuje do své péče vybrané děti. Vyučující pravidelně začleňují skupinové logopedické chvíle preventivního charakteru do běžné vzdělávací nabídky.

Osvojené znalosti a dovednosti dětí vypovídaly o postupném utváření základů klíčových kompetencí. Během vzdělávání byly děti zpravidla zvědavé, dokázaly využívat získané poznatky. Nejstarší z nich se většinou dokázaly podepsat a některé již měly upevněno správné držení psacího náčiní. Většina starších dětí uměla zvolit správný postup, nalézt vhodné řešení, ne vždy se však dokázaly samostatně rozhodnout. Děti v povinném předškolním vzdělávání bez obtíží řadily, třídily a přiřazovaly předměty. Uplatňovaly své jazykové dovednosti, měly přiměřenou slovní zásobu. Bezprostředně komunikovaly, zapojovaly se do rozhovorů se svými vrstevníky i dospělými, pojmenovávaly věci a osoby ve svém okolí. Četné vady výslovnosti byly zjevné ve všech třídách bez ohledu na věk dětí. Děti byly přiměřeně fyzicky zdatné a obratné, orientovaly se v prostředí školy a jejím blízkém okolí. Adekvátně svému věku zvládaly sebeobsluhu při hygieně a oblékání, během

stolování uplatňovaly kulturní a společenské návyky. Respektovaly pravidla vzájemného soužití, dokázaly se domluvit se svými vrstevníky na společném postupu.

Škola druhým rokem využívá nové digitalizované nástroje k hodnocení úrovně dovedností a znalostí dětí. S výsledky diagnostických zjištění učitelky seznamují v rámci „triád“ zákonné zástupce dětí, a to především těch v povinném předškolním vzdělávání. Rodiče dětí jsou také informováni při pravidelném osobním kontaktu s vyučujícími i v rámci aktivit, které škola pro děti a jejich rodiče pořádá. Jedná se například o kulturní akce pro rodiče, besídky, vystoupení školního pěveckého sboru na veřejnosti, na akcích pořádaných zřizovatelem aj.

Další zjištění

V průběhu inspekční činnosti byly řešeny podněty poukazující na velkou fluktuaci pedagogických pracovníků školy, nedostatečnou a nevhodnou komunikaci vedení školy se zákonnými zástupci dětí, školní stravování a neoprávněné vybírání hygienických potřeb a kancelářských pomůcek od rodičů dětí. Vzhledem k obsahu podnětů inspekční tým využil dotazníkové šetření určené zákonným zástupcům dětí. Z rozhovorů s vedením školy, výstupů ankety a hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání vyplynulo, že rozsáhlá personální obměna pedagogického týmu přispěla ke snížení kvality poskytovaného vzdělávání. Ředitelce školy se dosud nepodařilo navázat efektivní komunikaci se zákonnými zástupci dětí. Ze šetření inspekčního týmu i z dotazníků dále vyplynulo, že během školního roku 2021/2022 vyučující vybíraly od rodičů dětí hygienické potřeby a kancelářské pomůcky. V tomto školním roce na pokyn ředitelky školy k uvedenému nedochází.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo k personální změně na pozici ředitelky školy. Zároveň se kromě jedné učitelky obměnil celý pedagogický sbor.
- Ve spolupráci se zřizovatelem škola zlepšila podmínky v oblasti materiálně-technického vybavení (např. modernizace kuchyně mateřské školy, částečná renovace školní zahrady, zakoupení interaktivní techniky do tříd včetně dětských výukových programů aj.).
- Vzhledem k výrazným personálním změnám v mateřské škole (odchod speciálních pedagogů) a ukončení realizovaného projektu ve škole neprobíhá individuální logopedická péče pro děti s vadami výslovnosti.

Silné stránky

- Kvalitní a cílená podpora dětí s potřebou podpůrných opatření v rámci předmětu speciálně pedagogické péče přispívá ke zmírnění jejich obtíží ve vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Koncepční záměry školy nevycházejí z důkladné analýzy podmínek vzdělávání, ředitelka školy účelně nestanovila potřebné strategie vedoucí k splnění stanovených cílů, cíleně neusiluje o získání zpětné vazby od rodičů.
- Realizace kontrolní a evaluační činnosti školy je nedůsledná a nesystematická, nezabývá se všemi oblastmi chodu školy.
- Ředitelka školy se nedostatečně zabývá školním klimatem, nevyužívá dostatek nástrojů k jeho sledování a vyhodnocování.

- Učitelky při plánování a realizaci vzdělávacích aktivit nezohledňují individuální potřeby jednotlivých dětí a nabídku činností cíleně nediferencují.
- Vyučující neuplatňují pestré formy a metody vzdělávání, pouze výjimečně zařazují zejména kooperativní činnosti a práci dětí ve dvojicích.
- Vyučující nevyužívají informace získané diagnostickými aktivitami k průběžnému přijímání opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání všech dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Aktualizovat koncepční záměry školy na základě podrobné analýzy stávajících podmínek vzdělávání, stanovit příslušné kroky směřující k splnění stanovených cílů.
- Zaměřit se cíleně na kontrolní a evaluační činnost, zefektivnit řízení školy.
- Vyhodnocovat efektivněji účinnost pedagogického působení vyučujících, přijímat vhodná opatření na základě hodnocení celkových výsledků vzdělávání dětí.
- Zabývat se programově klimatem školy, využívat maximum možných prostředků ke zjišťování, sledování a vyhodnocování názorů zákonných zástupců dětí i pracovníků školy.
- Zkvalitňovat komunikaci se zákonnými zástupci dětí, zvýšit jejich informovanost o změnách v rámci chodu školy.
- Zefektivnit jednání pedagogické rady, cíleně se zabývat problematikou vzdělávání dětí, společná setkávání vyučujících využívat k pedagogické diskuzi nad vzdělávacími strategiemi, předávat si poznatky ze vzdělávacích akcí i zkušenosti ze vzájemných hospitací.
- Připravovat dětem pestrou nabídku činností, využívat potřebnou šíři forem a metod práce s dětmi, s vyšší četností zařazovat kooperativní činnosti a práci dětí ve dvojicích, podporovat děti v rozhodování o vlastních činnostech.
- Diferencovat vzdělávací činnosti s ohledem na individuální potřeby dětí, zohledňovat jejich rozdílné pracovní tempo.
- Využívat důsledně k zacílení individuální práce s dětmi informace získané diagnostickými aktivitami a přijímat systematická opatření ke zlepšení jejich výsledků ve vzdělávání.
- Věnovat systematicky pozornost dětem s odkladem povinné školní docházky a odlišným mateřským jazykem.
- Využívat při vzdělávání dětí formativní zpětnou vazbu k výsledkům jejich práce, vést děti k vzájemnému vrstevnickému hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná městem Rychnov nad Kněžnou ze dne 23. 9. 2022, včetně dodatků č. 1–3
2. Jmenování do funkce ředitelky školy vydané s účinností od 1. 12. 2018
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 7. 9. 2022
4. Koncepce rozvoje školy na roky 2020–2025
5. Školní řád mateřské školy a vnitřní řád školní jídelny platné ve školním roce 2022/2023
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný ve školním roce 2022/2023
7. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní roky 2021/2022 a 2022/2023
8. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
9. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí pro školní roky 2021/2022 a 2022/2023 (včetně knihy úrazů vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023)
10. Organizační struktura mateřské školy platná ve školním roce 2022/2023
11. Rozvrh přímé pedagogické činnosti – školní rok 2021/2022 a 2022/2023
12. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
13. Plán pedagogických rad a provozních porad pro školní rok 2022/2023
14. Záznamy z jednání pedagogické rady mateřské školy a z provozních porad – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
15. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky školy – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
16. Třídní knihy vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
17. Školní matrika dětí mateřské školy (vzorek) – školní rok 2021/2022 a 2022/2023
18. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek) – školní rok 2022/2023
19. Přehled docházky dětí do mateřské školy (vzorek) – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
20. Doklady o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání (vzorek) – školní rok 2022/2023
21. Diagnostické záznamy dětí mateřské školy (vzorek) – školní rok 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Lenka Koutníková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Lenka Koutníková v. r.

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Ivana Bečková v. r.

Bc. Věra Jiráňková, kontrolní pracovnice

Věra Jiráňková v. r.

Bc. Zuzana Šarounová, kontrolní pracovnice

Zuzana Šarounová v. r.

V Hradci Králové 26. 10. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. et. Bc. Renata Horká
ředitelka školy

Renata Horká v. r.

V Rychnově nad Kněžnou 31. 10. 2022